

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра русского языка

Аннотация к магистерской диссертации

**ЛИЧНЫЕ ИМЕНА ЖИТЕЛЕЙ БЕЛАРУСИ II ПОЛ. XIX – НАЧ. XX В.:
ДИНАМИЧЕСКИЙ И РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТЫ (НА
МАТЕРИАЛЕ «ПАМЯТНЫХ КНИЖЕК» ВИТЕБСКОЙ,
ГРОДНЕНСКОЙ, МИНСКОЙ ГУБЕРНИЙ)**

ПУЦЫКОВИЧ Анна Юрьевна

специальность 1-21 80 11 «Языкознание»

Научный руководитель:
доктор филологических наук,
профессор И.Э. Ратникова

Минск, 2015

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: АНТРОПОНИМ, ЕДИНИЧНЫЕ ИМЕНА, ЛИЧНОЕ ИМЯ, «НОВЫЕ» ИМЕНА, ОНИМ, ОНОМАСТИКА, РЕДКИЕ ИМЕНА, «СКВОЗНЫЕ» ИМЕНА, СРЕДНИЙ КОЭФФИЦИЕНТ ОДНОИМЕННОСТИ, «СТАРЫЕ» ИМЕНА, ЧАСТЫЕ ИМЕНА.

Актуальность исследования: на данном этапе развития ономастической науки большое внимание уделяется региональному именнику, изучаются онимические системы каждого региона Беларуси. Однако для представления всей картины ономастического пространства того или иного региона необходимо знать историю его развития, закономерности, процессы, которые повлияли на современное его состояние. При описании онимической системы Белорусского Поозерья были изучены документы XVII в. и XX в. Онимические системы Гродненщины и Минщины данного периода, богатого историческими событиями, остались неисследованными. Актуально также выявление сходств и различий в статистической организации антропонимии западного, восточного и центрального регионов Беларуси.

Цель магистерской диссертации – установление динамических и региональных особенностей систем личных имен Витебского, Гродненского и Минского регионов II пол. XIX – нач. XX в.

Объектом исследования являются антропонимные системы Витебской, Гродненской, Минской губерний II пол. XIX – нач. XX в.

Предмет исследования – динамические и региональные особенности именников, а также процессы, влияющие на их развитие.

В исследовании выявлены и охарактеризованы основные количественные и качественные особенности систем мужских и женских имен Витебской, Гродненской, Минской губерний II пол. XIX – нач. XX в.

Магистерская диссертация состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы, приложений.

Объем работы: 114 страниц.

Количество использованных библиографических источников: 65.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: АНТРАПОНІМ, АДЗІНКАВЫЯ ІМЁНЫ, АСАБОВАЕ ІМЯ, “НОВЫЯ” ІМЁНЫ, ОНІМ, АНАМАСТЫКА, РЭДКІЯ ІМЁНЫ, “СКРАЗНЫЯ” ІМЁНЫ, СЯРЭДНІ КАЭФІЦЫЕНТ АДНАЙМЕННАСЦІ, “СТАРЫЯ” ІМЁНЫ, ЧАСТЫЯ ІМЁНЫ.

Актуальнасць даследавання: на сучасным этапе развіцця анамастычнай навукі вялікая ўвага надаецца рэгіянальнаму іменніку, вывучаюцца анімичныя сістэмы кожнага рэгіёну Беларусі. Аднак для стварэння поўнай карціны анамастычнай прасторы таго ці іншага рэгіёну неабходна ведаць гісторыю яго развіцця, заканамернасці, працэсы, якія паўплывалі на сучасны яго стан. Пры апісанні анімичнай сістэмы Беларускага Паазер’я былі даследаваны дакументы XVII і XX стст. Анімичныя сістэмы Гродзеншчыны і Міншчыны дадзенага перыяду, які вельмі багаты на гістарычныя і сацыяльныя падзеі, засталіся па-за ўвагай даследчыкаў. Актуальна таксама выяўленне падабенства і адрозненняў у статыстычнай арганізацыі антрапаніміі ўсходняга, заходняга і цэнтральнага рэгіёнаў Беларусі.

Мэта магістарскай дысертацыі – устанаўленне дынамічных і рэгіянальных асаблівасцяў сістэм асабовых імёнаў Віцебскага, Гродзенскага і Мінскага рэгіёнаў II пал. XIX – пач. XX стст.

Аб’ектам даследавання з’яўляюцца антрапанімныя сістэмы Віцебскай, Гродзенскай, Мінскай губерній II пал. XIX – пач. XX стст.

Прадмет даследавання – дынамічныя і рэгіянальныя асаблівасці іменнікоў, а таксама працэсы, якія ўплываюць на іх развіццё.

У даследаванні выяўлены і ахарактарызаваны асноўныя колькасныя і якасныя асаблівасці сістэм мужчынскіх і жаночых імёнаў Віцебскай, Гродзенскай, Мінскай губерній II пал. XIX – пач. XX стст.

Магістарская дысертацыя складаецца з уводзінаў, трох глаў, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры, дадаткаў.

Аб’ём працы: 114 старонак.

Колькасць выкарыстаных бібліяграфічных крыніц: 65.

GENERAL DESCRIPTION OF THE THESIS

Key words: ANTROPONYM, SINGLE NAMES, PERSONAL NAME, “NEW” NAMES, ONYM, ONOMASTICS, “PREVAILING” NAMES, AVERAGE RATIO OF NAME COINCIDENCE, “OLD” NAMES, FREQUENT NAMES.

Topicality of the thesis: at the present stage of development of onomastics much attention is given to the regional list of names, onymous systems of each region of Belarus are under examination. However to represent the whole picture of onomastic field of one or another region it is necessary to know the history of its development, regularities, processes that influenced its modern state. The documents of the 17th and the 20th centuries were studied while describing of the onymous system of the Belarusian Lake District. The onymous systems of the Grodno and Minsk regions weren't studied before. That's why personal names of the studied period rich in historic and social events remain unexplored.

Objective: to identify dynamic and regional peculiarities of the systems of personal names of the Vitebsk, Grodno and Minsk regions of the 2nd half of the 19th – the beginning of the 20th centuries.

Object: anthroponym systems of the Vitebsk, Grodno and Minsk regions of the 2nd half of the 19th – the beginning of the 20th centuries.

Subject: their dynamic and regional peculiarities and processes influencing the development of lists of names.

In the thesis basic quantity and quality peculiarities of the systems of male and female names of the Vitebsk, Grodno and Minsk regions from the 2nd half of the 19th century to the beginning of the 20th century are revealed and characterized. These peculiarities have not been studied so far.

The thesis consists of introduction, three chapters, conclusion, list of references, appendixes.

Pagination: 114 pages.

List of references: 65 sources.